

Ministerul Mediului
al Republicii Moldova

Cele mai importante
realizări
în 100 de zile

Raport de activitate
al ministrului Valeriu Munteanu

Cele mai importante **realizări** **în 100 de zile**

Acum 100 de zile Partidul Liberal a decis, ca întotdeauna, să pună interesul cetățenilor mai presus decât cel de partid și, în pofida dezavantajelor evidente și a riscurilor de imagine, a participat la formarea unui Cabinet de miniștri plenipotențiar, al cărui obiectiv principal (a fost) este implementarea Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu UE și scoaterea statului nostru dintr-o criză economică fără precedent, generată în special de furtul unui miliard de dolari din sistemul bancar.

Decizia de a veni în Guvern a fost una comună a Partidului Liberal, nu doar a mea personală, și în momentul în care ne-am asumat această sarcină foarte complicată de a participa într-un Guvern multicolor și polivalent am hotărât să mergem cu oameni direcți, nu prin interpuși. De aceea, în calitate de vicepreședinte al Partidului Liberal, mi-a revenit responsabilitatea pentru un portofoliu destul de complicat, aflat în delăsare de prea mult timp.

Chiar dacă este vital pentru existența noastră, domeniul ecologiei a fost ignorat atât de mult în Republica Moldova, încât unele probleme, provocări și riscuri planau (și mai planează) ca o sabie a lui Damocles deasupra iresponsabilității noastre.

Toate sondajele de opinie, de la independență încoace, demonstrează că mediul și, implicit, Ministerul Mediului au ocupat, în mod constant, ultimul loc în paleta de preocupări ale cetățenilor noștri, fiind o „cenușăreasă” fără prea multe drepturi și așteptări pe potrivă. Anume această stare de fapt și dorința de a schimba lucrurile în bine au fost cel mai puternic mobil, care m-a determinat să optez pentru un portofoliu dificil și care nu este „la modă” în Republica Moldova.

În primele 100 de zile în calitate de ministru al mediului, am diagnosticat sistemul (infect) existent în autoritatea centrală de mediu și în instituțiile subordonate, am stabilit pașii prioritari care urmează a fi făcuți, am detectat riscurile ascunse, am avut întâlniri productive cu sute de specialiști în domeniu (din minister, din organizațiile de mediu, parteneri externi), și cu suportul echipei ministeriale am atins mai multe obiective. Evident, aceste realizări sunt doar un început, doar o provocare, iar pentru schimbarea din temelie a sistemului este nevoie de timp, cutezanță, curaj, determinare, susținere politică și încredere din partea cetățenilor.

Apropo de încrederea cetățenilor, vineri am audiat datele celui mai recent sondaj de opinie, realizat de o instituție reputată, care de 15 ani realizează în Republica Moldova același exercițiu sociologic și am fost plăcut surprins să descopăr că (subit) mediul a urcat de pe poziția 17 (ultima) ca încredere a cetățenilor pe poziția a cincea...

Cu respect,
Valeriu Munteanu,
ministru în exercițiu al mediului

În domeniul **silviculturii**

1. Transferarea Agenției „Moldsilva” în subordinea Ministerului Mediului
2. Interzicerea arendării pădurilor și majorarea de 5 ori a prețului de arendă a fondului forestier
3. Împădurirea a 2500 ha de terenuri

În domeniul **cinegetic**

1. Interzicerea vânătorii la iepuri și unele păsări migratoare
2. Înăsprirea pedepselor pentru braconaj, inclusiv confiscarea armelor de vânătoare

În domeniul **pescuitului și resurselor de apă**

1. Interzicerea pescuitului industrial în fluviul Nistru și râul Prut
2. Interzicerea extragerii și comercializării nisipului din râuri

În domeniul **instituțional**

1. Excluderea influenței necorespunzătoare asupra inspectorilor ecologici prin proscrierea utilizării telefoanelor mobile în timpul controalelor
2. Instalarea camerelor video în birourile ministerului
3. Lichidarea funcțiilor de șofer în Inspecțiile Ecologice și în Serviciul Piscicol
4. Demararea reformei instituționale în sectorul de mediu
5. Crearea Agenției independente a Fondului Ecologic Național
6. Recomandarea angajaților ministerului, IES, SP și Moldsilva să părăsească rândurile vânătorilor
7. Restabilirea legalității în contractele încheiate de Fondul Ecologic Național
8. Renunțarea la vila de la Holercani
9. Restabilirea echității lingvistice în actele ministeriale

În domeniul **investițional**

1. Dezvoltarea potențialului peșterii „Emil Racoviță”
2. Implementarea proiectelor finanțate de către România în sumă de 15 mln de euro

În domeniul **substanțelor periculoase**

1. Interzicerea importului și utilizării azbestului în construcție
2. Verificarea deșeurilor chimice de către inspectorii de mediu
3. Controlul importului de substanțe nocive
4. Restricționarea circulației substanțelor ce distrug stratul de ozon
5. Crearea infrastructurii de management a deșeurilor

În domeniul **resurselor naturale**

1. Stoparea extragerii ilicite a calcarului
2. Deblocarea procesului de creare a rezervației Biosfera în lunca Prutului Inferior

În domeniul **silviculturii**

1. Transferarea Agenției „Moldsilva” în subordinea Ministerului Mediului

Încă înainte de a veni în fruntea ministerului, am inițiat și am reușit să duc la finalizare în calitate de deputat, un proiect de lege prin care Agenția „Moldsilva” a trecut în subordinea Ministerului Mediului.

În toate statele europene, pădurile se află sub auspiciile autorității centrale de mediu, fiind tratate ca un domeniu fundamental al mediului, nu unul economic. Spre exemplu, în România denumirea instituției este Ministerul Mediului, Pădurilor și Apelor, iar în Republica Moldova erau prezente toate dimensiunile, în afară de păduri.

Necesitatea subordonării Agenției era evidentă și a fost argumentată de numeroși savanți din domeniu, însă, chiar dacă au existat unele tentative fragile, rezistența politică nu a permis realizarea acestui obiectiv mai bine de 25 ani.

Acum însă, grație unor eforturi susținute de colegi, am reușit să obținem susținerea politică necesară ca „Moldsilva” să fie scoasă din captivitatea imperativelor politice pentru a evita o catastrofă ecologică.

Salvgardarea ramurii a devenit o prioritate pentru Ministerul Mediului, un prim pas în această direcție fiind redimensionarea instituțională a Ministerului și instituțiilor subordonate, pentru ca politicile din domeniul silvic să revină Ministerului, administrarea — să rămână la Agenție, iar controlul — la Inspectoratul Ecologic. Pentru realizarea acestui obiectiv am solicitat și primit suportul partenerilor externi, cu ajutorul cărora derulăm un proces de preluare a celor mai bune practici comunitare, astfel până la începutul lunii decembrie, conform angajamentelor asumate, să punem pe masa Guvernului proiectele de acte necesare pentru instituționalizarea noilor autorități.

În domeniul **silviculturii**

2. Interzicerea arendării pădurilor și majorarea de 5 ori a prețului de arendă a fondului forestier

Pentru eliminarea ingerințelor dăunătoare în fondul silvic, inclusiv relevante de investigațiile jurnalistice bine documentate și argumentate, Ministerul Mediului a elaborat și propus spre aprobare un proiect de modificare a Regulamentului privind arenda fondului forestier, ce constă în interzicerea pe viitor a arendei pădurilor de către arendașii care și-au însușit hectare întregi din patrimoniul silvic al Republicii Moldova. Deși transmiterea în arendă a acestor suprafețe trebuia să asigure menținerea, conservarea și dezvoltarea fondului forestier, a faunei cinegetice, precum și obținerea profitului, se pare că doar ultimul obiectiv prezintă interes pentru unii agenți economici.

În ceea ce privește edificarea de către arendator a oricărui obiectiv în spațiul forestier, aceasta urmează a fi autorizată nu doar de către Inspekția de Stat în Construcții, ci și de către Inspectoratul Ecologic de Stat, asigurând respectarea cu strictețe a normelor de mediu.

Proiectul mai prevede și majorarea de circa 5 ori a prețului arende, astfel încât plata pe un an pentru un hectar de teren forestier va constitui 19092,37 lei.

Restanțele arendatorilor la bugetul de stat au depășit suma de 12 milioane de lei, iar în prezent, se desfășoară un audit intern, în rezultatul căruia contractele de arendă păguboase vor fi reziliate în mod unilateral.

Proiect

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
HOTĂRÎRE nr. _____
din " ____ " _____ 2015
or. Chișinău

cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind arenda fondului forestier în scopuri de gospodărie cinegetică și/sau recreere

-----

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Regulamentul privind arenda fondului forestier în scopuri de gospodărie cinegetică și/sau recreere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 42-44, art. 254), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

- 1) La pct. 1, cuvintele „modalitatea și condițiile” se substituie cu cuvântul „relațiile”.
După cuvântul „arendă” litera „a” se substituie cu cuvintele „cu arendașii”;
- 2) La pct. 3, în noțiunea „arenda terenurilor forestiere”, cuvântul „atribuirea” se substituie cu cuvântul „gestionarea”;
- 3) Pct. 4 - 10 se abrogă;
- 4) Pct. 11 se modifică și va avea următorul conținut: „Se interzice subarenda terenurilor forestiere, răscumpărarea lor și transmiterea dreptului de arendă de către deținătorul acestui drept, către alte persoane fizice sau juridice, indiferent de forma lor juridică de organizare”;
- 5) La pct. 13, cifra „4025” se substituie cu cifra „19092,37”;
- 6) Pct. 15 - 20, 35 - 36, 39 - 40 se abrogă;
- 7) La pct. 45, după cuvântul „aprobarea” se completează cu cuvântul „scrisă”, iar după cuvântul „arendatorului,” se completează cu cuvintele „și a Inspectoratului Ecologic de Stat”;
- 8) La pct. 52, litera a) se modifică și va avea următorul conținut: „la încălcarea de către arendaș a prevederilor legislației în vigoare, a prezentei Hotărîri de Guvern și/sau a condițiilor stipulate în contractul de arendă.”

Prim-ministru Valeriu STRELEȚ

Contrasemnează:

Ministrul Mediului Valeriu MUNTEANU

În domeniul **silviculturii**

3. Împădurirea a 2500 ha de terenuri

Pentru realizarea Planului de extindere a suprafețelor cu vegetație forestieră, în acest an întreprinderile silvice subordonate vor desfășura lucrări de plantare pe o suprafață de 2500 ha, pe terenurile degradate ale unităților administrativ-teritoriale.

Chiar dacă această obligație exista și anterior, acum este pentru prima dată când se extinde suprafața împădurită, grație stabilirii unor relații de colaborare benefice între instituțiile subordonate Ministerului Mediului, identificării și alocării surselor financiare necesare.

Dacă vom continua procesul de extindere a pădurilor în ritm alert, până în anul 2018 vom crește suprafața împădurită a Republicii Moldova de la 10% (cel mai mic indicator european) de păduri cel puțin până la 14%.

În domeniul **cinegetic**

1. Interzicerea vânătorii la iepuri și unele păsări migratoare

Declinul efectivului de animale sălbatice, în coroborare cu argumentele științifice prezentate de Academia de Științe a Moldovei, au impus adoptarea unei Hotărâri de Guvern de interzicere a vânătorii la iepurele de câmp și unele păsări migratoare.

Atunci când s-au ciocnit interesul statului și cetățeanului, obligațiile naționale și internaționale pe care le avem și interesele economice pe care le are Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova, un monopolist în domeniu, au ieșit la iveală mai multe scheme de influențare și șantajare a factorilor de decizie din cadrul autorităților publice competente în reglementarea vânătorii.

Speriați de posibilitatea de a pierde fluxuri financiare substanțiale, conducătorii acestei asociații au refuzat orice formă de dialog și au încercat să-și impună voința prin organizarea unor manifestații cu scop de intimidare, ghidate de sloganul „Banditule, lasă-ne să omorâm animale”.

În pofida presiunilor enorme, alături de colegii din Executiv, am asigurat ca Hotărârea să rămână neschimbată, contribuind la conservarea biodiversității și creșterea faunei, care aparține tuturor cetățenilor, nu doar unei caste alese.

Ministerul Mediului a inițiat recent elaborarea unui proiect de lege privind fondul cinegetic și protecția vânatului care prevede, între altele, și excluderea monopolului SVPM.

2. Înăsprirea pedepselor pentru braconaj, inclusiv confiscarea armelor de vânătoare

O altă măsură pentru protejarea speciilor periclitare de vizorul armei de vânătoare o constituie înăsprirea pedepselor pentru vânat ilegal. Am elaborat și expediat spre aprobare un proiect de modificare și completare a Codului Penal și a Codului Contravențional al Republicii Moldova.

Unul din factorii care contribuie la degradarea biodiversității este practicarea tot mai frecventă a braconajului, iar motivul principal al încurajării acestor acțiuni ilegale îl reprezintă sancțiunile minore, care nu sunt direct proporționale cu faptele comise și nu asigură atingerea scopurilor răspunderii juridice.

Amendamentele propuse la Codul Penal se axează revizuirea sancțiunilor sub forma amenzii și închisorii, aplicate pentru vânătoarea neautorizată sau în perioada interzisă, locuri interzise, utilizând unelte și metode nepermise și, cel mai important, introducerea unei pedepse complementare de privare a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, precum și incriminarea persoanelor publice și cu funcție de răspundere care utilizează situația de serviciu în scopul participării la braconaj.

Modificările propuse la Codul Contravențional au drept scop majorarea amenzilor contravenționale și introducerea pedepsei complementare — privarea de dreptul special de deținere și portarmă. De asemenea, se introduc competențe noi inspectorului din domeniul protecției mediului, care, odată cu adoptarea proiectului de Lege, va putea reține/confisca corpurile delict (automobile, ademenitoare interzise etc.) care au servit la săvârșirea contravenției sau au constituit obiectul acestei fapte.

În domeniul pescuitului și apei

1. Interzicerea pescuitului industrial în fluviul Nistru și râul Prut

Astăzi, cei care practică pescuitul industrial în baza cotelor procurate la licitație nu pot fi verificați eficient și, în mod evident, abuzează de drepturile conferite, depășind de câteva zeci de ori limitele stabilite de lege și contract. Prin acțiunile lor, acești infractori pun în pericol siguranța ecosistemelor râurilor de importanță internațională Nistru și Prut.

Pentru prima dată de la independență, am inițiat procedura de interzicere a pescuitului industrial pe râurile Prut și Nistru. Pentru că adoptarea unilaterală a unei asemenea decizii ar fi inutilă, am demarat

negocieri cu partea română și partea ucraineană pentru agreama unui decizii comune de interzicere a pescuitului industrial pe cele două râuri transfrontaliere.

În baza discuțiilor purtate cu omologul din România, am fost asigurat de toată deschiderea din partea României la acest subiect, dar, din păcate, evenimentele de ultimă oră au introdus anumite întârzieri însă, în calitate de ministru, mi-am luat angajamentul ca în decembrie, când tradițional Ministerul Mediului aprobă cotele pentru pescuitul industrial/comercial pentru următorul an, aceste cote să fie anulate, astfel fiind interzis acest gen de pescuit, care secătuieste resursele piscicole, păstrând totodată dreptul la pescuit sportiv și de amatori.

 MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
9, Cosmonautilor St., MD-2005 Chișinău • Tel.: (+373 22) 204 507 • Fax: (+373 22) 226 858 • www.mediul.gov.md

Our Ref: 03-13/55 Date: 6.11.2015

Subject: Proposal for joint prohibition of industrial fishing on Dniester River

Dear Mr. Kurykin,

I was recently informed about the upcoming discussion in Verkhovna Rada on approval of the Law on temporary prohibition of fishing in Seversky Donets, Dnieper and South Bug rivers.

In this connection, we would like to suggest adding the Dniester River in the above-mentioned draft law. Please be informed that the Republic of Moldova is ready to prohibit the industrial fishing in Dniester River, but in order to be more effective the prohibition shall be introduced by Ukraine also.

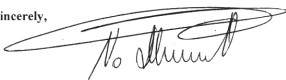
The Dniester River is being a transboundary river and its fish resources are depended on the way they are managed by both countries. The assessment of recent years on fish resources in Dniester River indicates the diminution of fish captures and decrease of diversity of fish species.

We consider important approval of this Law by the end of November, so that our countries introduce simultaneously the prohibition of industrial fishing on Dniester River from 1 January 2016.

I am sure that together we can contribute to sustainable use of our transboundary waters.

Looking forward for your positive decision and fruitful results.

Yours sincerely,

 Valeriu MUNTEANU
Minister

To: Mr. Serhii KURYKIN
Acting Minister of Ecology and Natural Resources of Ukraine

Cc: Oleksii MUSHAK
Member of Verkhovna Rada of Ukraine

În domeniul **pescuitului și apei**

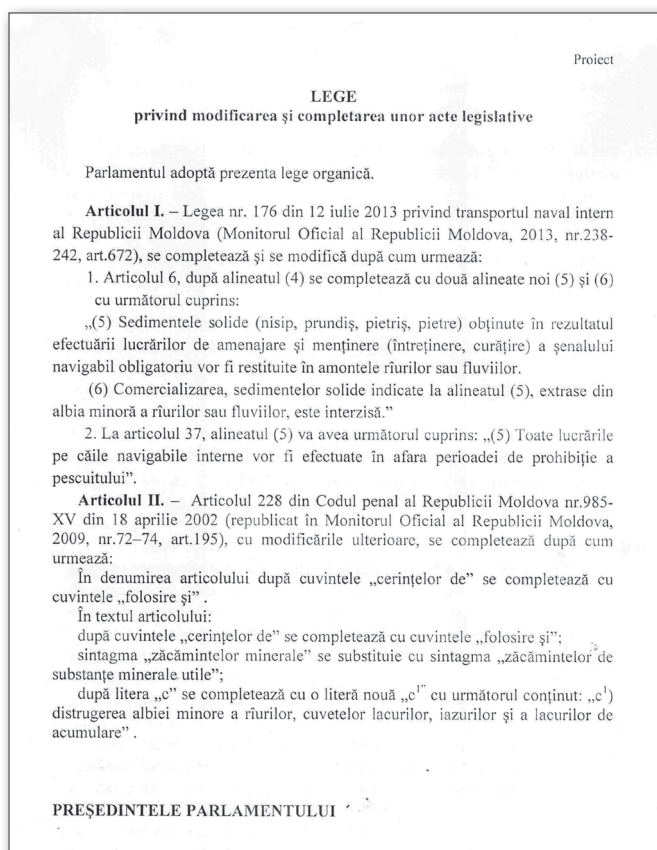

2. Interzicerea extragerii și comercializării nisipului din râuri

Ministerul Mediului a elaborat și expediat spre examinare Proiectul unei legi prin care extragerea și comercializarea ilicită a nisipului, pietrișului și prundișului din albiile minore ale râurilor Nistru și Prut urmează a fi sancționată penal. Proiectul prevede completarea art. 228 din Codul Penal al Republicii Moldova prin introducerea sancțiunii privațiune de libertate pentru cinci ani pentru extragerea ilegală a nisipului și prundișului.

Imperiozitatea acestui demers rezidă atât din prejudiciile aduse ecosistemelor naturale acvatice, cât și economiei statului. Sub pretextul „curățirii” șenalului navigabil al celor două râuri transfrontaliere, în ultimii 25 de ani s-au extras sute de mii de metri cubi de substanțe solide (nisip, prundiș și pietriș).

Luând în considerație capacitățile reduse de autoepurare a fluviului Nistru și râului Prut, micșorarea considerabilă a boiștelor (locurile în care peștii își depun icrele), prezența nodurilor hidroelectrice de la Novodnestrovsk, Dubăsari și Costești-Stânca, precum și impactul negativ asupra calității apei (Nistrul fiind principala sursă de alimentare cu apă a municipiului Chișinău), sperăm ca acest proiect să fie aprobat de Guvern și Parlament și să devină lege cât mai curând, altfel riscăm să ne privăm de cele mai importante surse de apă potabilă ale statului.

În domeniul **instituțional**

1. Excluderea influenței necorespunzătoare asupra inspectorilor ecologici prin proscrierea utilizării telefoanelor mobile în timpul controalelor

În scopul excluderii practicilor păguboase din instituțiile subordonate, pentru a nu mai perpetua un sistem vicios, primul ordin emis în calitate de ministru a fost îndreptat spre prevenirea cazurilor de influență necorespunzătoare în rândul colaboratorilor Inspectoratului Ecologic de Stat, prin interzicerea telefoanelor mobile în timpul controalelor.

Conform indicațiilor date, persoanele care efectuează controlul trebuie să deconecteze, pe toată durata verificărilor, telefoanele mobile personale sau de serviciu și să nu utilizeze nici telefonul celui verificat. Dispozitivele urmează a fi folosite doar în cazuri de risc asupra sănătății sau a integrității fizice, dar și dacă va fi nevoie de stabilirea unor informații privind persoana supusă controlului.

Astăzi, la distanța de 100 de zile, putem constata că această decizie a fost una corectă, chiar dacă inițial exista suficientă rezistență instituțională, din partea celor deprinși că pot „soluționa” telefonic unele chestiuni.

Procesul de transparentizare a activității instituțiilor publice din subordine va continua și, în măsura în care vor exista suficiente resurse bugetare, analizăm posibilitatea ca odată cu creșterea dotării tehnice a inspectorilor ecologici să solicităm agenților să poarte asupra lor camere de filmat, care vor înregistra toate interacțiunile cu cetățenii și agenții economici.

2. Instalarea camerelor video în birourile ministerului

Am montat pe holuri, în anticameră și în biroul ministerial camere de luat vederi, menite să ajute la diminuarea dorinței unora de a corupe. Deseori, doar semnalarea acestor camere mai taie din elanul vizitatorilor cointeresați...

În domeniul **instituțional**

3. Lichidarea funcțiilor de șofer în Inspecțiile Ecologice și în Serviciul Piscicol

Am constatat la Ministerul Mediului o situație de irosire a unor sume enorme din bugetul public prin perpetuarea unui anacronism sovietic — existența în fiecare Inspecție Ecologică raională a funcției de șofer.

Majoritatea inspecțiilor teritoriale au doar 4—5 angajați, iar în unele inspecții raionale activau doar șeful inspecției și șoferul acestuia!

Fiecare șef sau inspector trebuie să poată conduce automobilul, motiv pentru care am dispus să fie lichidate toate funcțiile de șofer din Inspectoratul Ecologic și Serviciul Piscicol, economisind astfel peste 1 milion de lei anual.

Chiar dacă această decizie, de optimizare a cheltuielilor prin reducerea de personal a fost una complicată, ea a fost motivată de imperativele realității zilei de astăzi și este în totală consonanță cu interesul statului și al cetățeanului.

În domeniul **instituțional**

4. Demararea reformei instituționale în sectorul de mediu

Ministerul Mediului este unica autoritate publică centrală din Republica Moldova care nu are o strategie de dezvoltare aprobată de Parlament, reușind doar „performanța” ca Strategia de mediu să fie aprobată la nivel de Guvern. Pentru a corecta această inechitate, a fost definită o nouă Strategie de mediu pentru următorii 10 ani, care urmează să fie prezentată Parlamentului spre adoptare.

Având în vedere imperativul unei reforme care să permită promovarea și consolidarea unor politici coerente de gestionare a tuturor elementelor de mediu: aer, apă, sol, subsol, floră și faună, a fost acumulată și analizată informația necesară pentru elaborarea Conceptului

de reformă instituțională în domeniul protecției mediului. A fost elaborat și definitivat un concept de reorganizare a aparatului central al Ministerului Mediului, astfel încât acesta să fie consolidat cu structuri și unități care să asigure implementarea tuturor aspectelor prevăzute în Acordul de Asociere.

Pentru fortificarea autorității centrale de mediu a fost dezvoltat un nou proiect de Regulament al Ministerului Mediului, care urmează a fi promovat spre aprobare după instituirea Guvernului.

În domeniul **instituțional**

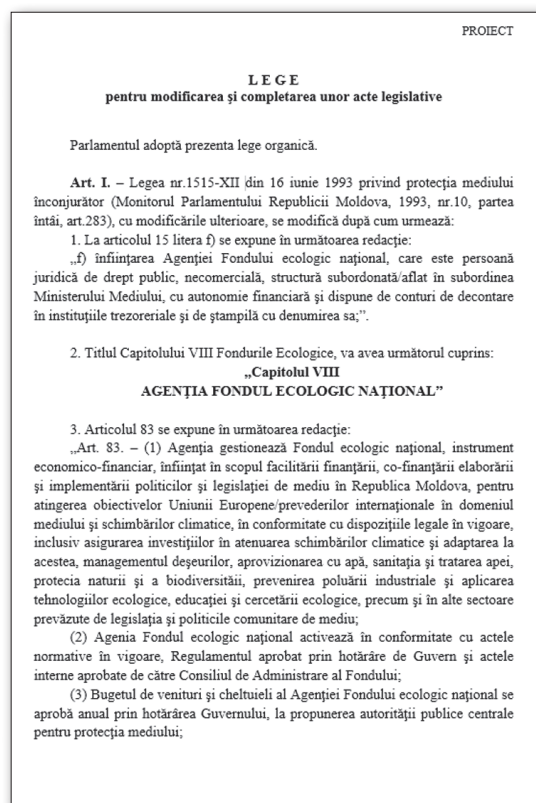
5. Crearea Agenției independente a Fondului Ecologic Național

În rezultatul examinării Fondurilor ecologice din statele UE, a devenit evidentă necesitatea instituirii Fondului ecologic național sub forma persoanei juridice independente și autonome din punct de vedere financiar, care să reprezinte un instrument de tranziție al politicii de mediu din Republica Moldova, promovată de Ministerul Mediului, până la implementarea completă a principiului „Poluatorul plătește”.

În formula actuală, în conformitate cu prevederile art. 83 din Legea privind protecția mediului înconjurător, Fondul ecologic național este instituit în cadrul autorității centrale de mediu, fapt care îi periclitează activitatea.

Reformarea Fondului ecologic național și garantarea funcționării ulterioare ale acestuia este o necesitate stringentă pentru asigurarea implementării acquis-ului comunitar în Republica Moldova și majorarea implicită a cheltuielilor publice în domeniul protecției mediului.

Am elaborat un proiect, susținut de Proiectul comun al PNUD/GEF - Reforma Fiscală de Mediu în Republica Moldova, implementat în cooperare cu ODCE, a cărui aprobare va genera eliminarea lacunelor legate de subordonarea și structura Fondului ecologic național, gestionarea eficientă a ciclului de proiect, în baza bunelor practici internaționale și consultări cu principalele părți interesate.

În domeniul **instituțional**

6. Recomandarea angajaților ministerului, IES, SP și Moldsilva să părăsească rândurile vânătorilor

Pentru că tagma vânătorilor are deseori interese care vin în contradicție cu scopurile programatice ale angajaților Ministerului Mediului și ai instituțiilor subordonate, am solicitat colaboratorilor noștri, în principal inspectorilor de mediu și angajaților Serviciului Piscicol, să se dezică de apartenența la Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova.

Statutul de inspector pentru ecologie și statutul de vânător sunt incompatibile, căci prin interacțiune, pot genera situații de conflict și compromiterea deciziilor pe fonul intereselor personale.

Această recomandare de abandonare a îndeletnicirii de vânător este necesară deoarece inspectorul de mediu are obligația de a explica tuturor că vânătoarea: determină dispariția multor specii de animale, legitimează actele violente asupra animalelor, este o sursa de accidente frecvente, uneori soldate cu moartea oamenilor ș.a.

Ulterior, am reiterat această solicitare și către persoanele de conducere din Agenția „Moldsilva”, care nu participă nemijlocit la vânătoarea de selecție sau la reglementarea faunei din gestiune.

 MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
INSPECTORATUL ECOLOGIC DE STAT
MD 2005, mun. Chișinău, str. Cosmonauților, 9
tel. 022-22-69-41, 022-21-16-21, tel/fax 022-32-69-13
e-mail: ies@mediu.gov.md; www.ieseco.gov.md

20.08.2015 Nr. 1354
La Nr. _____ din _____

Subdiviziunilor
Inspectoratului Ecologic de Stat

Întru executarea indicației ministrului mediului, dlui Valeriu MUNTEANU, ce vizează asigurarea realizării practice a principiilor legalității, imparțialității, independenței, profesionalismului și loialității, stipulate în art. 2 al Codului de conduită a funcționarului public, adoptat prin Legea nr. 25 din 22.02.2008, precum și întru neadmiterea unui eventual conflict de interese, astfel precum este definit în art. 2 din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15.02.2008, solicit examinarea prezentei notificări și întreprinderea măsurilor stabilite în vederea executării acesteia.

Astfel, reieșind din competența funcțională a Inspectoratului Ecologic de Stat stabilită potrivit Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 77 din 30.01.2004, în perioada de vânătoare, colaboratorii Inspectoratului participă și asigură desfășurarea legală a activității de vânat, efectuarea măsurilor de menținere și conservare a biodiversității și de utilizare a faunei cinegetice iar, după caz, aplică măsuri coercitive în coraport cu încălcările depistate.

Din datele de care dispunem unii colaboratori ai Inspectoratului Ecologic de Stat sunt membri ai Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, având statut de vânător.

În aceste circumstanțe statutul de inspector de stat pentru ecologie și statutul de vânător, prin interacțiune, pot genera situații de conflict de interese și compromiterea deciziilor pe fonul intereselor personale.

În contextul celor expuse, solicit colaboratorilor Inspectoratului Ecologic de Stat întreprinderea, în termen de o lună, a măsurilor de rigoare în vederea înlăturării conflictului de interese, cu prezentarea în adresa Inspectoratului a actelor ce confirmă executarea prezentei notificări.

Șef al Inspectoratului Igor TALMAZAN

În domeniul **instituțional**

7. Restabilirea legalității în contractele încheiate de Fondul Ecologic Național

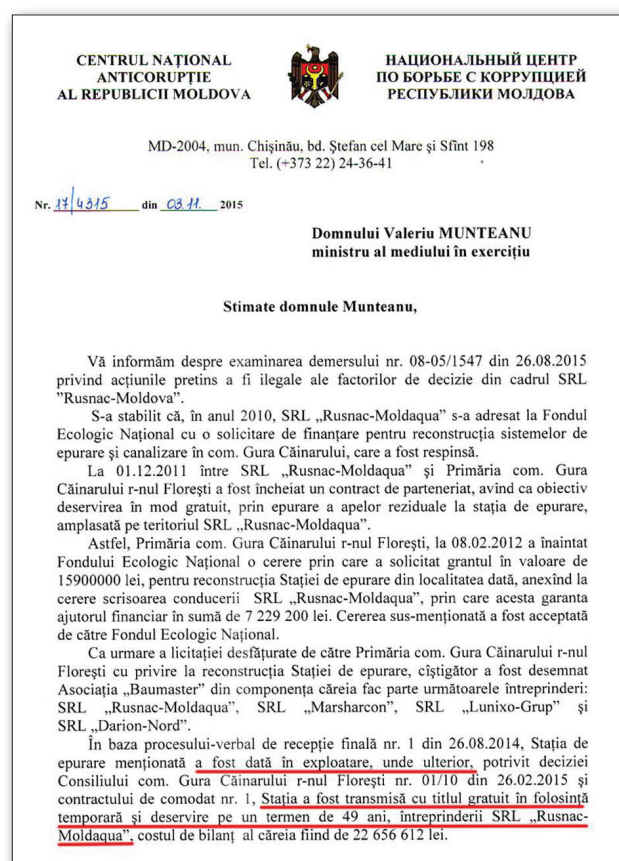
În scopul efectuării unei evaluări obiective a contractelor încheiate de Fondul Ecologic Național cu beneficiarii de proiecte a fost fortificată capacitatea instituțională a ministerului și au fost întreprinse acțiuni pro-active pentru determinarea cazurilor litigioase.

În afară de sistarea finanțării unor proiecte fără durabilitate, până la corectarea stării de fapt, cele mai grave încălcări depistate au fost transmise spre soluționare organelor de drept.

Unele sesizări au primit deja răspuns din partea Centrului Național Anticorupție. Așa, spre exemplu, proiectul prin care au fost alocate aproape 15 milioane de lei pentru construcția unei stații de epurare în com. Gura Căinarului, r-nul Florești a fost efectuat în beneficiul evident al SRL „Rusnac Moldaqua”, care utilizează stația după ce aceasta a fost transmisă în folosință pe o perioadă de 49 ani.

Alt exemplu negativ este dat de primăria s. Suruceni, r. Ialoveni, care a primit de la Fondul Ecologic Național aproape 400 mii de lei pentru amenajarea unui parc, însă nu a realizat lucrările preconizate.

Au fost depistate în regim de lucru peste 10 proiecte investiționale similare, iar soluționarea demersurilor noastre de restituire a banilor cheltuiți contrar destinației ar aduce în bugetul public câteva zeci de milioane de lei.

În domeniul instituțional

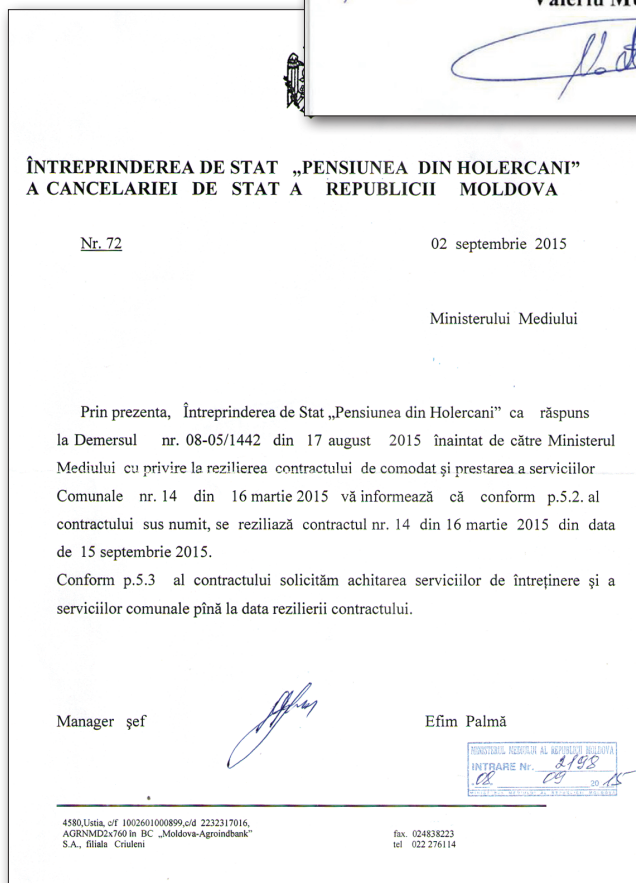
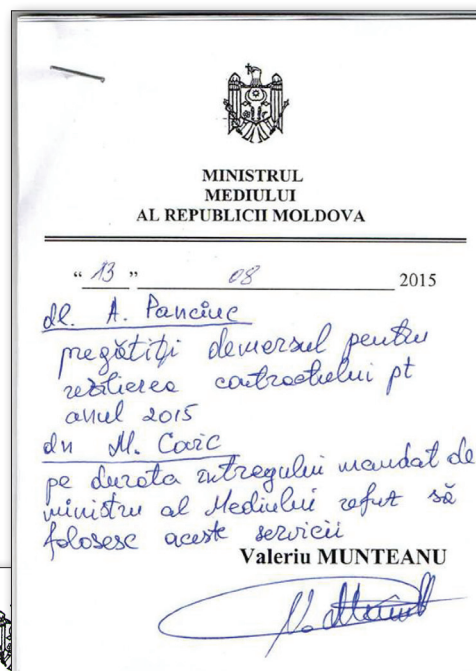

8. Renunțarea la vila de la Holercani

Unele decizii instituționale nu necesită analize aprofundate și se impun de bunul simț.

Spre exemplu, am renunțat, imediat după preluarea mandatului, la casa de protocol din localitatea Holercani, situată pe malul Nistrului, de care „conform uzanței” beneficiau toți miniștrii.

Pentru satisfacerea unor „veleități brejneviste” Ministerul Mediului urma să plătească, anual, aproximativ 70 mii de lei, achitați din bugetul de stat. După expirarea perioadei de preaviz, contractul a fost desfăcut, astfel că printr-o simplă manifestare de voință am reușit să excludem o risipă nejustificată a banilor publici.

În domeniul instituțional

9. Restabilirea echității lingvistice în actele ministeriale

Fiind un promotor activ al reinstituționalizării limbii române în spațiul public, în mod evident, încă din primele zile am adoptat unele măsuri menite să edifice utilizarea plenară a limbii române în cadrul Minsiterului Mediului.

Așa spre exemplu, am schimbat antetele foilor tipizate, utilizate în lucrările de secretariat, unde chiar și după adoptarea Hotărârii istorice a Curții Constituționale, limba rusă domnea trufaș. Având în vedere aspirațiile de integrare europeană și de preluare a valorilor occidentale, am înlocuit limba rusă de ocupație cu limba engleză sau, după caz, franceză.

În aceeași ordine de idei, răspunsurile la petițiile primite se expediază exclusiv în limba română, fapt care ușurează și ordonează lucrul de secretariat și impune un minim respect.

Importanța cultivării limbii române în toate instituțiile din subordine este confirmată și prin unele „perle lingvistice” strecurate în corespondența purtată cu autoritățile responsabile din domeniu (în exemplul alăturat, un extras dintr-o informație parvenită de la Agenția „Moldsilva”).

45	Cultivator	KRG-3,6	0023
46	Lopata p/u omăt	-	0533
47	Mulicrovateli	-	0012
48	Opriskivateli	-	0627
49	Plug	LP1-01	0384
50	Plug	LP1-01	0385
51	Plug	PLN3-35C	0375
52	Scialca	CO-4.2	0064
53	Scialca	COH-2	0029
54	Scialca	SUPN-8	0063
55	Stanok svertlinii	-	0020
56	Cultivator	-	0258
57	Benzocolonca	-	0220
58	Stație electrică	-	0188
59	Mașina de plantat	-	0244

În domeniul **investițional**

1. Dezvoltarea potențialului peșterii „Emil Racoviță”

Peștera „Emil Racoviță”, a treia de acest gen ca mărime din Europa, ne-a confirmat, după o vizită efectuată, că trebuie depuse toate eforturile pentru a fi inclusă în circuitul turistic internațional. Acest monument natural urmează a fi valorificat la veritabilul său potențial, inclusiv prin exploatarea balneară a peșterii, prin utilizarea proprietăților curative specifice (aerosoli, ionizare etc.) sau ale proprietăților minerale ale apei din lacuri.

În urma tratativelor purtate, autoritățile de mediu din România și-au manifestat disponibilitatea să susțină o inițiativă referitoare la peșteră, atât logistic (grație specialiștilor săi calificați și cu experiență în domeniu), cât și financiar (prin alocarea sumei de 1,7 milioane de euro din grantul de 100 mln euro oferit Republicii Moldova).

În domeniul **investițional**

2. Implementarea proiectelor finanțate de către România în sumă de 15 mln de euro

Proiectul de amenajare a peșterii „Emil Racoviță” este doar unul din cele propuse pentru aprobare autorităților din România. În cadrul întâlnirilor bilaterale avute cu omologii din România am agreeat un pachet întreg de proiecte investiționale, care urmează a fi dezvoltate sau susținute din contribuția fraților români de peste Prut.

Proiectele agreeate spre discuții acoperă o gamă largă de domenii ecologice, însă, evenimentele recente au introdus modificări în agenda politică a guvernelor, astfel că ședința Grupului de lucru pentru analiza și selectarea proiectelor a fost amânată pentru o dată ulterioară.

Titlu proiect	Buget estimat EURO/Lei
Studiul și amenajarea peșterii „Emil Racoviță” în contextul valorificării potențialului științific și turistic	1 700 000 Euro
Remediarea obiectivului (tip RADON) în perimetrul municipiului Chișinău de păstrare subterana a materialelor nucleare și radioactive solide istorice	850 000 Euro
Curățarea albiei r. Bâc de nămol, reabilitarea rețelei de desecare și a stațiilor de pompare pe sectorul: s. Bucovăț r. Strășeni — lacul Ghidighici mun. Chișinău — orașul Vatra mun. Chișinău	3 500 000 Euro
Crearea unui brâu forestier în jurul mun. Chișinău	3 500 000 Euro
Lichidarea prin „tamponaj” a sondelor arteziene deteriorate și abandonate, în scopul înlăturării pericolului de poluare a apelor subterane.	1 200 000 Euro
Reconstruirea ecosistemelor naturale în bazinul Prutului superior în limita localităților Cuconeștii Noi, Corpaci, Badragii Vechi, Badragii Noi, prin prisma schimbărilor climatice	500 000 euro
Crearea unei rețele de automate destinate colectării independente de recipiente reciclabile și recirculabile în mun. Chișinău	2 000 000 Euro
Colectarea, reambalarea și distrugerea substanțelor chimice industriale și a reactivilor chimici învechiți conform cerințelor UE din instituțiile de învățământ și de cercetare și ale celor medicale, precum și ale agenților economici din Republica Moldova	750 000 Euro
Crearea unui centru de reutilizare a cauciucului	1 000 000 Euro

În domeniul

substanțelor periculoase

1. Interzicerea importului și utilizării azbestului în construcție

Utilizarea produselor ce conțin azbest este interzisă în Uniunea Europeană mai bine de 10 ani, iar Republica Moldova abia acum a avut curajul și determinarea să o facă, chiar dacă proiectul de lege privind importul și comercializarea produselor din azbest se discută de vreo patru—cinci ani și doar acum, pentru a treia oară, a ajuns să fie aprobat de Guvern.

Toate tentativele de pînă acum s-au ciocnit de un interes major din partea producătorilor (din Federația Rusă și Ucraina) și a importatorilor, care au împiedicat adoptarea unor măsuri legislative în folosul cetățenilor și al mediului ambiant.

Cele mai răspîndite produse cu conținut de azbest sînt foile de ardezie, care în procesul de tăiere sau fisurare devin cancerigene și, ca urmare, destul de periculoase.

Grație receptivității Guvernului, avem toată convingerea că, în cel mai scurt timp, Republica Moldova va depăși și această reminiscență sovietică, care omoară la propriu și figurat cetățenii noștri.

În domeniul

substanțelor periculoase

2. Verificarea deșeurilor chimice de către inspectorii de mediu

În contradicție cu practica existentă anterior la Ministerul Mediului, am dispus ca toate transporturile de deșeuri care urmează să părăsească sau să intre pe teritoriul R. Moldova să fie verificate de angajații Inspectoratului Ecologic de Stat.

Anterior, aprobarea exportului sau tranzitării statului se făcea doar în baza documentelor justificative, fără a determina strict existența substanțelor periculoase.

3. Controlul importului de substanțe nocive

S-a constatat că în perioada 2014—2015 importul substanțelor și produselor periculoase a fost efectuat de 698 de agenți economici, pe când doar 12 agenți economici importatori au obținut autorizarea importului din partea Ministerului Mediului, care asigură evidența și controlul asupra substanțelor periculoase.

Produsele de la poziția tarifară 3402 sunt dăunătoare și prezintă pericol pentru mediu și stratul de ozon, afectând securitatea ecologică a cetățenilor pentru mai multe generații. Substanțele chimice supuse reglementării aduc prejudicii iremediabile, iar aplicarea discreționară a prevederilor art. 13 din Regulamentul menționat, când nu sunt aplicate normele legale pentru toți importatorii, face imposibilă realizarea obiectivului de protecție a mediului și, în special, respectarea prevederilor Convenției de la Viena.

Am solicitat Serviciului Vamal să informeze din ce cauză nu a fost cerut acordul Ministerului Mediului pentru toți cei 698 agenți economici la importul substanțelor și produselor indicate, pentru care este necesară în mod obligatoriu scrisoarea de confirmare a importului.

 MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
str. Cosmonauților, 9, MD-2005 Chișinău • Tel.: (+373 22) 204 507 • Fax: (+373 22) 226 858 • www.mediu.gov.md

19.10.2015 Nr. 05-04/1953 r. Serviciul Vamal

La nr. _____ din _____ r. _____

Prin prezenta, Vă informăm că, la solicitarea Ministerului Mediului (05-07/1676 din 15.09.2015) Serviciul Vamal a prezentat lista agenților economici care pe parcursul anilor 2014 și ianuarie-august 2015 au efectuat importul substanțelor și produselor indicate în anexa nr. 2 a Legii nr. 852 din 14.02.2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon, și care cad sub poziția tarifară 3402.

Ca urmare a examinării informației prezentate, s-a constatat că importul substanțelor și produselor indicate în anexa nr. 2 a Legii nr. 852/2002 a fost efectuat de 698 de agenți economici, pe când doar 12 agenți economici importatori au obținut autorizarea importului din partea Ministerului Mediului, care asigură evidența și controlul asupra substanțelor periculoase, iar pentru activitatea celorlalți Ministerul Mediului își declină responsabilitatea.

Produsele de la poziția tarifară 3402 sunt dăunătoare și prezintă pericol pentru mediu și stratul de ozon, afectând securitatea ecologică a cetățenilor pentru mai multe generații. Substanțele chimice supuse reglementării aduc prejudicii iremediabile, iar aplicarea discreționară a prevederilor art. 13 din Regulamentul menționat, când nu sunt aplicate normele legale pentru toți importatorii, face imposibilă realizarea obiectivului de protecție a mediului și, în special, respectarea prevederilor Convenției de la Viena și a Protocolului de la Montreal.

Reieșind din cele menționate, solicităm să ne informați din ce cauză nu a fost cerut acordul Ministerului Mediului pentru toți cei 698 agenți economici la importul substanțelor și produselor indicate în anexa nr. 2 a Legii nr. 852 din 14.02.2002, pentru care este necesară în mod obligatoriu scrisoarea de confirmare a importului.

Ministru Valeriu MUNTEANU

În domeniul

substanțelor periculoase

4. Restricționarea circulației substanțelor ce distrug stratul de ozon

În primele zile de exercitare a mandatului de ministru, am identificat un șir de deficiențe la executarea obligațiilor Convenția de la Viena pentru protecția stratului de ozon, asumate la nivel internațional, și anume: nu a fost elaborat un mecanism exact de stabilire a cotelor anuale pentru importatorii de substanțe ce distrug stratul de ozon (SDO) și nu au fost stabilite criteriile pentru aprecierea necesității reale interne a statului, în baza cărora urmau a fi eliberate autorizațiile pentru importul SDO.

Pentru înlăturarea și neadmiterea pe viitor a acestor încălcări grosolane a legislației naționale și internaționale, am dispus suspendarea autorizării oricărui import de SDO, care cad sub incidența Convenției de la Viena, până la elaborarea și implementarea mecanismelor sus-numite. De asemenea am propus interzicerea, din anul 2017, a importului de echipamente noi ce conțin sau funcționează pe bază de freon R-22, cum ar fi aparatele de condiționare a aerului, frigidere și altele asemenea.

Aceste măsuri sunt indispensabile pentru respectarea graficului suprimării eşalonate a consumului de SDO potrivit căruia, din anul 2016 până în 2020, Republica Moldova s-a obligat să reducă cu 35% consumul de SDO, ceea ce înseamnă un consum anual total de maxim 11.1 tone metrice de freon R-22 pentru satisfacerea necesităților interne a țării.

În domeniul

substanțelor periculoase

5. Crearea infrastructurii de management a deșeurilor

În scopul executării prevederilor Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova, în strânsă conlucrare cu organisme internaționale și potențiali donatori, în scopul atragerii volumului necesar de investiții pentru a permite dezvoltarea durabilă a sectorului, am inițiat activitățile de perfectare a studiilor de fezabilitate pentru construcția depozitelor regionale și a stațiilor de transfer în cinci regiuni, cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și Agenției Cehe pentru Dezvoltare (CzDA).

Odată cu finalizarea Studiilor se va începe construcția depozitelor regionale și a stațiilor de transfer cu suportul BEI și BERD din 2017—2018.

În domeniul **resurselor naturale**

1. Stoparea extragerii ilicite a calcarului

Un alt dosar nerezolvat în timp este cel referitor la „Stâncile Prutului”, din s. Horodiște, r-nul Râșcani, care au o vechime de cel puțin 10 milioane de ani, dar sunt amenințate de unele contracte dubioase.

Reieșind din contextul prevederilor limitative ale legislației de mediu, din situația amplasării geografice a zăcământului, din informațiile distribuite în presă din domeniu precum și în scopul analizei complexe și pluridimensionale, este evaluată posibilitatea retragerii dreptului de folosință al S.R.L. „Stînca-Nord” asupra zăcământului de calcar brut pentru construcție „Horodiște”, cu eventuala anulare a contractului.

În aceeași ordine de idei se întreprind acțiuni pentru stoparea activităților ilicite de extragere a calcarului și arderea ulterioară a acestuia în cuptoare de var pe teritoriul ariei protejate de stat „Defileul Trinca” din satul Trinca, r. Edineț.

În domeniul **resurselor naturale**

2. Deblocarea procesului de creare a rezervației Biosfera în lunca Prutului Inferior

Avînd drept obiectiv reducerea pierderilor de biodiversitate și îmbunătățirea nivelului de trai al populației locale prin introducerea unei abordări integrate a managementului resurselor naturale în zona transfrontalieră a Deltei Dunării și regiunii Prutul Inferior și consolidarea implicării comunitare în regiune, în cadrul ședinței de lucru ce a avut loc la 28-29 octombrie a fost repusă în agendă prioritatea aprobării de către UNESCO a înființării Rezervației Biosfera în lunca Prutului Inferior drept parte integrantă a Rezervației Transfrontaliere a Biosferei Deltei Dunării, proces blocat din considerente politico-birocratice timp de mai bine de un an.

